

Huvudman

LIDKÖPINGS KOMMUN
kommun@lidkoping.se

Beslut

Datum 2025-06-16

Dnr SI 2025:2421

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Majåkerskolan i Lidköpings kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2025 inlett en tillsyn av Majåkerskolan i Lidköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Majåkerskolan som avser årkurs 1-6 följer gällande bestämmelser kring garantin för tidiga stödinsatser, särskilt stöd och frånvaro.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare/personal och lektionsobservationer den 22 april 2025 samt intervju med tf. rektor den 25 april 2025. Tf. rektor har den 12 maj 2025 även inkommit med kompletterande skriftligt svar avseende elevers frånvaro samt vidtagna åtgärder inom detta område. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat utredningar om behov av särskilt stöd, frånvaroutredningar, frånvarostatistik och åtgärdsprogram.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Genomförande av bedömningsstöd och nationella prov

I intervjuer med lärare, elevhälsa och tf. rektor framkommer att lärarna genomför bedömningsstöden för matematik och svenska i årskurs 1, kompletterande stödmaterial i årskurs 2 samt nationella prov i årskurs 3.

Vidare beskriver lärare, representanter från elevhälsan och tf. rektor att i de fall då det finns indikationer på att en elev inte kommer att nå bedömningskriterierna, anmäler läraren det till rektor och elevhälsan

kopplas in. Specialpedagog är delaktig i analysen av resultatet när en särskild bedömning krävs och ger stöd kring fortsatta arbetet med eventuella anpassningar för enskild elev. De insatser som sätts in för eleven utvärderas och överlämnas vid studieövergången till mottagande lärare i årskurs 4.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 4 § skollagen (2010:800) framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller nationellt bedömningsstöd finns en indikation på att eleven inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som ska uppnås i årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Av skollagen framgår bland annat att lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid 2. planering av stöd som anges i 5 § när det i lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och 3. uppföljning enligt 4 b §. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Av skollagen framgår även att i och i slutet av lågstadiet i grundskolan, ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Av skolförordningen framgår att nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3, 6 och 9 och att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1. (8 kap. 2 §, 9 kap. 21 och 22 b §§ skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan och utredning av behov av särskilt stöd

Lärarna uppger i intervju att de lyfter elevers eventuella behov vid bland annat klasskonferens varje termin och även i olika möten med elevhälsan. Det finns även en anmälningsblankett som de kan skicka in till rektor. Enligt lärarna tar rektor beslut om att starta en utredning, vilket tidigare tagit olika lång tid att påbörja, då skolan haft flera rektorsbyten. I dagsläget, säger lärarna att det oftast påbörjas en utredning ganska snabbt då det nu finns en specialpedagog på plats på skolan. Klassläraren gör en pedagogisk kartläggning där såväl undervisande lärare, elev och vårdnadshavare är delaktiga. Specialpedagog samlar sedan in och analyserar resultatet av utredningen. I vissa fall är även andra professioner i elevhälsan inkopplade.

Elevhälsan uppger att rektor fattar beslut om att starta en utredning om särskilt stöd, men att det tagit olika lång tid att påbörja. Ibland har det tagit en vecka upp till åtta dagar. Delvis på grund av rektorsbyten men även beroende på vilken typ av utredning som ska genomföras. Elevhälsan säger vidare att utredningarna sker i samråd med elevhälsan.

Rektor uppger att elevhälsan är delaktig i utredningarna kring elevers stödbehov och att lärarna kan lyfta elever vid bland annat klasskonferens. Lärarna kan även skicka in en anmälan till rektor som sedan tar den vidare till elevhälsan eller, beroende på innehållet, begär in mer information från läraren. Rektor tar sedan beslut om att starta en utredning.

Rektor säger vidare att på grund av sjukdom hos personal så kan det i något fall ha tagit längre tid för utredningarna att starta, men att det finns bra förutsättningar på skolan att möta elevers olika behov av stöd.

Beslut om åtgärdsprogram samt uppföljning och utvärdering

Lärarna uppger att rektor är den som fattar beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram eller inte. Elever och vårdnadshavarna är delaktiga och specialpedagog ansvarar tillsammans med klassläraren. Åtgärderna utvärderas kontinuerligt för att se om de genomförts. Enligt lärarna finns det exempel på när åtgärderna inte kunnat genomföras och att man då skrivit orsaken i samband med uppföljningen.

Elevhälsan bekräftar att det är rektor som fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte. I de fall då elev bedöms vara i behov av insatser av mer ingripande karaktär är det rektor som tar beslut och ett åtgärdsprogram utarbetas alltid. Elev och vårdnadshavare är informerade om beslutet och kring rutinerna för eventuellt överklagande av beslutet.

Alla åtgärdsprogram följs upp och utvärderas kontinuerligt fyra gånger per läsår. Vad gäller elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp skrivs det beslutet in i åtgärdsprogrammet enligt ett gemensamt kommunalt beslut, vilket rektor också bekräftar i intervju.

Även tf. rektor uppger i intervju att utarbetande eller inte av åtgärdsprogram beslut sker i samråd med elevhälsan. I inkommen dokumentation framgår att rektor är den som tagit beslut kring särskilt stöd med mer ingripande insatser.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen (2010:800) framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Information till vårdnadshavare om elevs frånvaro

I samtliga intervjuer framkommer att det finns en rutin att fritidshemspersonalen går runt på hela skolan och kollar av närvaron på morgonen, då skolans och fritidshemmens frånvarosystem inte är samma. Rektor uppger att rutinen är att frånvaro anmäls direkt till vårdnadshavarna via skolan lärplattform och vid vissa tillfällen även via mail till vårdnadshavare.

Utredning av frånvaro

Lärarna, elevhälsan och rektor uppger samstämmt att det finns en rutin kring att gå igenom såväl giltig som ogiltig frånvaro varje månad med hjälp av skola 24. Vid mer än 15 procents frånvaro anmäler lärarna det vidare till rektor och elevhälsa som sedan stämmer av med läraren kring eventuella orsaker till frånvaron. Efter det kan exempelvis någon från elevhälsan kontakta vårdnadshavare och bjuda in till möte om det finns ett behov av det.

Några lärare uppger att det är oklart om det skett en frånvaroutredning kring vissa av de elever som lyfts till elevhälsan och till rektor. Flera lärare säger att de upplever att rutinerna inte är lika tydliga när det gäller frånvaro som det är med särskilt stöd. Elevhälsan uppger att det kan finnas elever där informationen gått direkt till rektor och att det kan handla om elevers ströfrånvaro.

Elevhälsan och tf. rektor säger att det är rektor som fattar beslut om frånvaroutredning och ser till att en sådan utredning startas. Frånvaroutredningen kan exempelvis ske genom att elevhälsan påbörjar en kartläggning av elevens frånvaro, där även elev och vårdnadshavare är delaktiga. Vidare uppger de att det är rektor anmäler till huvudman att en frånvaroutredning startat.

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket tagit del av skolans dokumentation kring antalet elever som har långvarig eller upprepad frånvaro vid tiden för tillsynen. I denna dokumentation var det sju elever som uppgavs haft upprepad eller längre frånvaro, varav två elever utretts samt anmälts till huvudman.

Vid intervju med tf. rektor som gjordes två dagar efter tillsynsbesöket, framgick att hen redan påbörjat en genomgång av lärarnas inlämnade månatliga frånvarorapporteringar, som tidigare inlämnats till Skolinspektionen. Tf. rektor upptäckte då att registreringen av elevers

frånvaro inte helt stämde, varvid hen bad om att få återkomma med kompletterande svar efter att uppgifterna om frånvaron blivit säkerställda i samråd med elevhälsan. Av tf. rektor skriftliga kompletterande svar framgår att antalet elever med oroande frånvaro minskat av olika skäl efter ytterligare genomgång av frånvarostatistiken. Enligt tf. rektor fanns det i frånvarostatistiken elever med beviljade ledigheter som fått felaktigt registrerad frånvaro, likaså elever med anpassad studiegång, vilka haft full närvaro utifrån sin anpassade studiegång.

Vidare redovisar tf. rektor att beslut tagits om att starta frånvaroutredning för två elever med oroande frånvaro och att detta anmälts till huvudmannen, utifrån den nya frånvarostatistiken som tf. rektor sammanställt. Enligt tf. rektor kan ytterligare tre elever bli aktuella för en frånvaroutredning i närtid, efter att hen samlat in ytterligare underlag från klasslärare. Tf. rektor förtydligar att för de övriga elever som tidigare uppgivits haft hög frånvaro i samband med tillsynsbesöket, så har frånvaroutredningar tidigare genomförts och anmälts till huvudmannen.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 17 § skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag vid ogiltig frånvaro.

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt.

Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Maud Wilhelmsen

Föredragande
Signerat av: Maud Wilhelmsen